

मराठी रूपांतर

सुचना:-

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक असून सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.
- २) नकाशा स्टेन्सिल व साधा गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
- ३) नकाशाचे परिशिष्ट उतर पत्रिकेला जोडा.

प्रश्न १ ला :-अ) तुम्हास दिलेल्या भारताच्या नकाशामध्ये खालील घटक दाखवून नावे लिहा.

- १) विंध्य पर्वतर) लक्षद्वीप बेटे ३) गोदावरी नदी ४) थर चे वाळवंट ५) भारताची पूर्व किनारपट्टी ६) कर्नाटक राज्य.
- ७) जांभा मूदेचे प्रदेश. ८) चिल्का सरोवर. ९) महाराष्ट्रातील सर्वात उंचीचे शिखर. १०) सुंदरवन प्रदेश.
- ब) खालील दिलेल्या अंकप्रमाणाचे रेषाप्रमाणात रूपांतर करून कि. मी. व मी. दर्शक प्रमाणपट्टी तयार करा.

१:१००,०००

प्रश्न २ रा :- भारताचे प्राकृतिक त्रिभाग सुबक आकृतीच्या साह्याने विषद करा.

उत्तर :- उत्तर भारतीय हिमालय, उत्तर भारतीय मैदान, भारतीय पठारी प्रदेश, भारताचे पूर्व व पश्चिम प्रदेश, भारतीय बेटे.

किंवा

भारताचे स्थान, विस्तार, व महत्व स्पष्ट करा.

उत्तर :- स्थान :- ८° ४' उत्तर ते ३७° ६' उत्तर आणि ६८° ७' पूर्व ते ९७° २५' पूर्व.

विस्तार:- काश्मीर ते कन्याकुमारी, आणि गुजरात ते अरुणाचल प्रदेश पर्यंत.

महत्व :- भारताचे महत्व मोठे आहे.

प्रश्न ३ रा:- भारतातील हिमालयीन नद्यांचे विश्लेषण करा.

उत्तर :- गंगा, यमुना, सतलज, ब्रह्मपुत्र, कोसी, गोमती इ.

किंवा

भारतातील पर्जन्याचे वितरण स्पष्ट करा.

उत्तर :- १) जास्त पर्जन्याचे प्रदेश, २) मध्यम पर्जन्याचे प्रदेश, ३) कमी पर्जन्याचे प्रदेश

महत्वा मूदेच्या हाखाची काळे :- नैसर्गिक शक्ति, नैसर्गिक वित्ताट चडाडु कुळोन्न वापटइ

प्रश्न ४ रा:- मूदेची व्याख्या करून भारतातील मूदेचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. उपाय :- नैसर्गिक शक्ती, नैसर्गिक शक्ती, नैसर्गिक शक्ती

उत्तर :- १) आर्द्र मूदे, २) नैसर्गिक मूदे, ३) नैसर्गिक मूदे, ४) नैसर्गिक मूदे, ५) नैसर्गिक मूदे, ६) नैसर्गिक मूदे इ

किंवा

वनतोडीवर चर्चा करून भारतातील वन संधारणेचे मापन विषद करा.

उत्तर :- १) वनांचे संरक्षण २) वनांचे व्यवस्थापन ३) वनशेती ४) कडक कायदे ५) सामाजिक वनीकरण ६) जनजागृती इ.

प्रश्न ५ रा:- भारतातील लोहखनिज या खनिजाचे वितरण स्पष्ट करा.

उत्तर :- लोहखनिज :- ओरिसा, झारखंड, मध्यप्रदेश, छत्तीसगड कर्नाटक, महाराष्ट्र, आंध्रप्रदेश. इ.

किंवा

भारतातील कोळसाचे वितरण स्पष्ट करा.

उत्तर:- वितरण:- बिहार, झारखंड, गुजरात, केरळ, तामिळनाडू महाराष्ट्र इ